

CONCLUSIONES
^{EX}
UNIVERSA
THEOLOGIA,

^{QV}AS

In Antiquissima ac Celeberrima Uni-
versitate Viennensi,

AUTHORITATE ET
CONSENSU REVERENDIS-
SIMORVM, ADMODVM RE-
VERENDORVM, MAGNIFICORVM,
Nobilium, & Clarissimorum Dominorum, Magnifici
Domini RECTORIS, Spectabilis D. DECANI, cæterorumq;
Dominorum Doctorum Inclytæ Facultatis
Theologicæ.

*Pro suprema in eadem Facultate Laurea obtinenda,
Anno M. DC. LXI. Mense Febuario, Die 21. Horis ante
& postmeridianis publicè propugnabit*

ADMODVM REVERENDVS ET RELIGIOSVS
P. CANDIDVS PFEYFFER,
Helvetus Lucernensis, Sac: Cister: Ord: Celeberr: Mo-
nasterij ad Montem Pomerium Prior, AA. LL. & Philos: Doctor,
ejusdemq; nuper in præfato Monasterio Professor Ordina-
rius, SS. Theologiæ Baccalaureus Formatus, & pro
Supremâ illius Laurea Candidatus.

P R Æ S I D E

R. P. OTTONE SCHIMONSKI,
Soc: JESU, SS. Theol: Doctore, ejusdemq;
Professore Ordinario.

Viennæ Austriæ, In Officinâ Matthæi Cosmerovij, Sac: Cæs: Maj: Typogr.

CONCLUSIONES

UNIVERSA

THEOLOGIA

REVERENDISSIMIS,
PRÆNOBILIBVS ET AMPLISSIMIS
DOMINIS, DOMINIS
PRÆSVLIBVS,
SUPERIORIS AUSTRIÆ

PRÆLATIS,
SAC. CÆSAREÆ MAIESTATIS
CONSILIARIIS, &c.
DOMINIS MEIS OBSERVANDISSIMIS.

Indulgebitis, Reverendissimi Præfules, Magni Patriæ Patres, si serâ tantem lucubratione, de veniâ tamen Reverendiss: Abbatis mei, commembri Vestri, pagellam hanc quatriennalis laboris jam ante annos peracti, Amplissimo Nomini Vestro, observantia mea in Vos indicem, inscribam; triennio fere in Monte (Pomerium intelligo, Professionis meæ Domum) Philosophiam dictando percurri, non tam docens, quàm discens, ut ludum litterarium pandere, temporis forsân successu, futuri Deo favente studij præludium: nec poterant labores mei ante ad maturitatem juvari, quam ad Theologia lauream ejusdem Reverendissimi Abbatis mei benevolentia efflorescerent, quo æquius has Sapientissimis Vobis Provinciæ Capitibus ex universa Theologia positiones dedicarem. Et verò ad quos chartas istas destinarem magis? In duas siquidem res nitor, alteram ut mentis effugiam ingrati-

A 2

tudi-

itudinem, alteram ut disputationis meæ splendorem con-
quiram. Et mentis quidem ingrata ut notam evadam,
non jam rependo dona, sed accepta testor, non munera
desero, sed refero gratias, quas à Vobis, Quibus un-
quam innotui, multiplices mihi provenisse, atq; eò meas
potissimum respexisse cogitationes, dum Theologica hæc
exercitamenta Vobis consecro, ipso hoc argumento cu-
pio innotescere. Altera est, sed jam minima mea cura,
quâ has Theologiæ Theses ambiebam illustrari; Nomi-
nis namq; Vestri in primâ constituti fronte diffusa Cla-
ritas, facile per omnes deinceps lineas splendore discur-
ret, ut in publicam lucem prolata auctius effulgeant.
Connivete proinde, Magni Præsules, quando operi
meo hoc decus affecto, ut Vos eidem præfixos Patronos
Inclyta legeret Academia Viennensis, Quos sibi
Præpositos habet Superior Austria, & vel Statuum
Magnos colit Proceres, vel in orphanis experitur Fi-
dissimos Tutores, vel in Cœnobijs sub numerosâ Reli-
giosorū cateruâ providissimos habere letatur Oeco-
nomos, Pijssimos veneratur Patres. Feretis id, ut spe-
ro, congenitâ Vobis benevolentia, non ignari, damnum
à luce capi non posse, quamquam plures ei se præbeant il-
luminandos; fietq; tandem, ut sub Irradiante Nomine
Vestro, pro ulteriori, obsequentissimi in Vos animi pro-
pensione, conatus mei ad uberiorum frugum maturitatē
deducantur, Quorum influxui se infime inclinant.

R: marum Prænobilium & Ampl: marum DD. VV.

Sacellanus Devotissimus

Candidus Pfeyffer Sac: Cist: Ord:
Ad Montem Pomerium Prior.

THESES EX UNIVERSA THEOLOGIA. EX PRIMA PARTE.

I.

Simplicissima DEI essentia (quæ in intellectione actuali formaliter consistit) ita in se una & indivisibilis est, ut nullam, ne virtutalem quidem distinctionem admittat. Multo minus distinctionem formalem ex natura rei, quam Scotisticam dicimus. Et prædicata, quæ tanquam contradictoria in DEO Concilia admittunt, rectè explicantur per distinctionem Rationis, qualem in DEO admittere nihil Divinæ simplicitati præjudicat.

II.

Visio clara & intuitiva DEI, quæ de facto datur est in substantia supernaturalis. Absolutè tamen aliqua visio DEI vires naturæ non excedit, ut alicui substantiæ rationali creatæ connaturalis esse non possit. Nec ratio probat, nec Auctoritas implicantiam creaturæ ab intrinseco impeccabilis. De fide est dari lumen gloriæ, & est habitus supernaturalis inherens intellectui, & cum eodem tanquam principium effectivè in visionem influens.

III.

Quamvis probabile sit posse DEUM objectivè motivè, & non solum terminativè concurrere ad visionem sui; inde tamen non sequitur admittendas esse tres realiter distinctas potentias motivas. Neque species expressa DEI, neque impressa implicat; Imò probabilius est DEUM de facto per speciem & non immediatè seipso movere intellectum ad sui visionem, tametsi necesse non sit creaturas seu possibles seu actu existentes videri in DEO, videri tamen formaliter possunt, etiamsi nulla in DEO daretur relatio transcendentalis ad creaturas. Possibilis est visio intuitiva DEI, non omnia, quæ sunt formaliter in DEO discernens. Non repugnat intellectum creatum videre naturam sine personalitatibus, alijsque attributis Divinis.

B

IV. Ad

I V.

AD D E U M visione propriâ videndum oculus corporeus (idem esto iudicium de alijs sensibus materialibus eorumq; proprijs operibus) & ad comprehendendû intellectus creatus elevari non potest. Perfectior intellectus defacto cum æquali lumine non elicit perfectiorem visionem D E I: sed major & minor perfectio visionum provenit ab inæquali lumine cujusvis meritis correspondente.

V.

Datur in D E O vera & in rigore scientia, quæ ut terminatur ad possibilia, intelligentia simplex; ut ad futura, & existentia, visionis; ut ad contingentia sub conditione futura, media vocatur. Creaturas possibles cognoscit D E U S immediatè in seipsis. Volitio D E I alia est libera, alia necessaria; hac D E U S amat omnes creaturas possibles, & prout dicunt meram non repugnantiam ad existendum, & prout dicunt entitatem positivam.

V I.

Decretum liberum D E I constituitur per ipsam volitionem necessariam & aliquod extrinsecum complementum; quod ex sua entitate præcisè non debet esse ultima actualis determinatio, aut modus. Unde ex doctrina complente libera decreta per aliquod extrinsecum non sequitur necessario admittendum esse aliquid, quod sit ab intrinseco indestruibile, irrevelabile, incredibile: nec sequitur D E U M necessitatum fuisse ab æterno ad aliquid ad extra producendum, aut non potuisse facere decretum nihil omninò producendi ad extra, cujus decreti complementum fuissent omnes negationes possibles omnium actionum possibilem.

V I I.

Habet D E U S antecedentem & sinceram voluntatem salvandi omnes homines, ex parte objecti tamen conditionatam. Electio ad gloriam, licet post prævisa absolutè merita fieri potuerit: eam tamen (ex mente S. Augustini) ante merita absolutè in se prævisa factam esse probabilius existimo. Effectus prædestinationis sunt ea omnia, quæ defacto conducunt ad gloriam, & oriuntur ex amore, seu efficaci electione hominis ad eundem finem. Huc refer etiam ipsam permissionem peccati, quam

quam *Deus* directè & positivè potest intendere. Potest etiam *Deus* de absoluta potentia positivè reprobare hominem ad pœnam ut pœnam, sicut etiam ordinare ad pœnitentiam antepreviſum abſolutè in ſe peccatum.

V I I I.

DEUM unum in natura, & trinum in personis eſſe fides docet. In divinis ſola proceſſio Filij eſt vera generatio, non verò Spiritus ſancti. Verbum procedit ex cognitione, comprehenſiva naturæ divinæ, & totius Sanctiſſimæ Trinitatis, imò omnium quæ ſunt formaliter in *Deo*. Idem probabiliter dicimus de cognitione creaturarum poſſibiliū, non verò exiſtentium & futurarum, ſive ad eas *Deus* dicat relationem transcendentalem, ſive non. Ex eorundem amore procedit Spiritus ſanctus, ex quorum cognitione procedit Verbum. Si Spiritus ſanctus à Filio non procederet, ab eodē realiter non diſtingueretur.

I X.

Angelos dari eoſque ab æterno non productos eſſe fides docet; ſunt purè ſpirituales, & quorum exiſtentia nequidem à poſteriori demonſtrari poſteſt. Sunt indifferentes ad quemcunque locum; quæ indifferentia tollitur non per ubi modale, ſed per entitatem abſolutam. Creati ſunt omnes in gratia; peccatum eorum fuit ſuperbia, & plectuntur in inferno pœnā damni & ſenſus.

EX PRIMA SECVNDÆ.

X.

Beatitude noſtra objectiva eſt ſolus *Deus*, & formalis ſola viſio. Efficax intentio finis non ſemper eſt neceſſario vel formalis vel virtualis intentio mediorū. Poſteſt dari voluntarium liberum ſine actu poſitivo. Bonitas vel malitia objectiva deſumitur præciſè à conformitate vel difformitate ejuſdem ad naturam rationalem qua talis eſt.

X I.

Ad ſalvandam libertatē ſatis eſt, ſi arbitrium ita operetur conſenſum, ut poſſit ſimpliciter in eodē instanti reali priorī naturæ operari diſſenſum. Hinc inferimus poſſe dari qualitatem ex natura ſua phyſicā infallibilitate illativam.

consensus, cum qua in sensu composito non foret possibilis dissensus absque eo quod assensui tollat formalem & immediatam libertatem.

X I I.

Addimus nihilominus futurum ut tollatur libertas, nisi cum omnibus auxilijs, quæ de facto dantur, in sensu composito dissentire possis. Hinc implicat prædeterminationo physica. Libertas à coactione non sufficit ad meritum, sed requiritur libertas à necessitate: neq; illa ab hæreticis unquam negata fuit; hæc citra hæresim impofterum à nemine negari potest.

X I I I.

Formalis malitia peccati commissionis & omissionis positivæ non consistit in privatione rectitudinis debitæ sive potentiæ sive actui, nec in privativo simul & positivo tendente in objectum judicatum malum. Actus qui committeretur cum ignorantia invincibili DEI, aut sine advertentia ulla ad ejus offensam non habet rationem formalem offensæ divinæ, sed materialem tantum: posset proinde cum perfectissimo charitatis actu simul consistere, quamvis aliunde summe repugnet cum natura rationali ut tali.

X I V.

Ex pluribus venialibus secundum se sumptis nequit fieri unum mortale, nec voluntas committendi omnia venialia simul mortalis est. Possunt venialia ita crescere, ut tandem ultimum, quod veniale alias in se esset, mortale sit. pari ratione crescere possunt objecta parva ut tandem acceptio ultimi sit mortalis. Inæqualitatem peccatorum ex multis capitibus rectè desumes, ut ex objecto, ex oppositione cum perfectiore virtute, ex damno temporali vel spirituali, ex tali actione per se secuto, si cætera sint paria; item ex pœna æterna prævisa, & denique ex dignitate majori vel minori personæ offensæ.

X V.

Ad mortale non sufficit quæcunq; consideratio utilitatis, vel commoditatis rei: sed requiritur actualis & expressa malitiæ mortalis cognitio, quod res vel actio sit prohibita, vel actualis de prohibitione dubitatio, vel actualis reflexio, vel scrupulus de obligatione inquirendi. Non benè distinguitur morta-

mortale à veniali per hoc, quod illud sit contra præceptum, hoc verò contra consilium, quod mortale sit contra finem, veniale verò contra media: sed quod mortale sit simpliciter contra legem DEI, ita ut DEO præbeat sufficiens fundamentum dissolvendæ amicitiae divinæ: veniale verò sit præter legem. Ad hoc verò ut quis graviter offendant DEUM cum tali fundamento dissolvendæ amicitiae, non opus est nosse, quod peccatum solvat amicitiam divinam, sed sufficit quiscunque gravis contemptus DEI, vel cujuscunque attributi.

X V I.

Peccata non multiplicantur numero ad multiplicationem objecti totalis, dummodo in illa uno quis actu feratur, aut pluribus, si id fiat actionibus non moraliter discontinuatis, quæ discontinuatio, quæ & quanta esse debeat, fundatur in judicio prudentum, & probabile est, quod unus impetus passionis has actiones non discontinuet. DEUS nec peccare, nec hominem ad id necessitare potest. Exinde tamen non sequitur DEUM tantum mediatè concurrere ad actionem peccaminosam, scilicet conservando existentiam causæ secundæ.

X V I I.

Peccatum habituale est ipsum actuale moraliter perseverans, non constituitur per reatum ad pœnam, ad quam manet obligatus peccans ex ordinatione divina: non in privatione gratiæ, nitoris, vel pulchritudinis animæ seu naturalis, seu supernaturalis, idque nec inadæquatè: nec per carentiam retractationis, licet per hanc constituatur in permanentia quasi physica; sed consistit intrinsecè in peccato actuali & carentia divinæ condonationis.

X V I I I.

Gratia ex communi est donum à DEO liberaliter collatum sine merito recipientis. Ejus essentia nec sub conceptu beneficii præcisè salvatur, nec in congruitate auxiliorum salvari potest. Gratiæ necessitatem ex naturæ imbecillitate metimur, quæ sicut non est eadem in quocunque statu, ita diversa est pro diversitate gratiæ necessitas. Status naturæ quinque assignantur. Natura lapsa ad opera moralia debilior non est quam pura natura: debilior tamen est in his statibus, quàm in statu integritatis, & à fortiori justitiæ originalis.

C

XIX. Ad

X I X.

AD cognoscendas veritates aliquas, & vincendas tentationes leviores, eliciendumque opus aliquod virtutis moralis ex omni parte bonum, gratia specialis supernaturalis elevans in hoc ordine rerum non est necessaria homini. Requiritur tamen aliqua gratia specialis providentiæ, quam probabile est dari ex meritis Christi. Ad veritates tamen aliquas in particulari penetrandas, aut ad omnes tentationes collectivè sumptas vincendas, ad observationem insuper totius legis, est gratia specialis omnino necessaria.

X X.

Arbitrium nihil potest sine gratia ad salutem, nec gratia sine arbitrio; non determinatur à D E O, sed determinat se ipsum. Auxilia porro quibus vocamur ad salutem, alia sunt efficacia, alia inefficacia; illa præter virtutem operativam in recto etiam importat consensum sub conditione futurum. Efficacia auxilij nec auget, nec minuit vires auxilij: antecedit scientiam mediam, quæ auxilium nec sub conceptu efficaciam, nec sub conceptu specialis beneficii constituit; sed regulat divinam providentiam, ut D E U S illa auxilia (quæ antecederent ad scientiam mediam infallibilia sunt) possit eligere ex efficaci intentione consensus, sine præjudicio libertatis & frustratione suæ intentionis.

X X I.

IN justificatione, quæ præter remissionem peccatorum etiam renovationem interioris hominis dicit, infundi habitus fidei, spei, & charitatis non est absolutè de fide: fatemur tamen ex his ipsis Concilij verbis) sub quibus justificationem describit) legitimè concludi probabilius esse justitiam nostram esse qualitatem, id est formam naturam suam permanentem: potest autem D E U S de absoluta potentia habituale imò & originale remittere absque ulla infusione habitus permanentis in anima, sicut & potuit absolutè conferre jus ad hæreditatem sine gratiæ vel alterius qualitatis infusione.

X X I I.

Gratia non est solâ suâ informatione physicâ forma justificans, ita ut de absoluta potentia D E I infundi nequeat, quin actu justificet, hoc est expellat peccatum, tribuatque jus ad gloriam. Imò verosimile est talem qualitatem purè physicam & absolutam ex sola informatione physica justificativam, absq; eo quod ullum respectum habeat ad extrinsecum decretum aut favorem

vorem DEI, implicare, adeoque de absoluta potentia potest gratia habitualis stare cum peccato.

XXIII.

Licet verò probabile sit sanctificantem gratiam solâ suâ physicâ informatione etiam actuale peccatum non expellere; adhuc tamen probabile est, non repugnare entitatem, quâ solâ suâ physicâ informatione actuale expellat peccatum, ita ut nec de absoluta potentia cum eo stare possit: quin & probabilius videtur, vim connaturalem expulsiuam peccati concedendam esse gratiæ, adeoque eam non modo in genere causæ, quasi efficientis, verum etiam ex naturali sua perfectione exigere destructionem peccati habitualis, seu condonationem divinam.

XXIV.

Meritum bonorum operum, quibus respondet æterna vita, aliud est condignum, aliud congruum: illud in actu primo tale esse debet, ut in ijs circumstantijs, in quibus fit, aptum natum sit inducere in præmiante obligationem iustitiæ commutativæ, si is, à quo operans præmium meretur, capax sit talis obligationis; sin minus, saltem fidelitatis. Meritum verò de congruo illud est, quod nec æquale est compensanti præmio, nec aptum natum inducere veram obligationem, sed respicit convenientiam quandam & decentiam, ad vtrumque porro ut DEUM in actu secundo moveat, debet accedere acceptatio divina.

XXV.

De condigno meretur vitæ æternæ præmium homo constitutus in gratia per opera supernaturalia: naturale verò opus licet defacto per habituales gratias ad supernaturale præmium, de condigno merendum non eleuetur, nihil tamen obstat, quin de absoluta potentia elevari possit. Homo in mortali non meretur, de condigno vitam æternam, adeoque ad tale meritum prærequiritur necessario status gratiæ, ut est expulsiua peccati. Fide certum est non posse hominem viribus proprijs ad gratiam sive de congruo, sive de condigno merendam disponi, qua ulterius in salutis negotio progrediatur sine gratia speciali per CHRISTUM.

EX SECUNDA SECUNDÆ.

XXVI.

Rides virtus Theologica, pro objecto materiali omnem veritatem vendicat, eâ duntaxat exceptâ, quæ ab intrinseco irrevelabilis est, vel incredibilis qualis probabilius

non implicat. Objectum formale fidei multiplex est. Potest enim vel sola intrinseca veritas movere intrinsecè ad actum, ita tamen ut vim motui extrinseci habeat revelatio divina: vel sola prima veritas in dicendo supposita revelatione divinâ; non verò Deitas aut supremum dominium. Potest quandoque sola prima veritas, & quandoque revelatio divina sine mysterio actum fidei terminare.

XXVII.

Revelatio privata etiam spectat ad objectum formale fidei. Ad objecta particularia credenda sufficit revelatio universalis. Ex quo conficitur de fide esse Alexandrum VII. esse legitimum Petri successorem. Ad hoc ut res proposita à Pontifice, aut Concilio sint de fide, necesse non est, ut de fide sit hunc numero Papam, esse verum Papam, aut hoc numero Concilium esse verum Concilium. Revelatio mediata ad fidem non sufficit.

XXVIII.

Actus fidei est essentialiter verus, & supernaturalis in substantia. Omnibus hominibus, infantibus etiam in utero matris provisum est de sufficiente gratia ad salutem. Idem ajo de gentilibus ac in sylvis enutritis, ad quos nulla lux fidei penetravit, quibus probabile est, imitari à Deo cogitationes aliquas in entitate supernaturales, (quæ nomine fidei latè venire possunt) vi quarum moveri ad inquirendam veritatem, ac salutem consequi possunt, potentiâ non morali, sed physicâ. Sufficit hæc fides lata etiam in hac providentia ad opus meritorium vitæ æternæ, ad justificationem tamen, sive intra sive extra Sacramentum proximè non disponit, sed ad hoc necessaria est fides stricta.

XXIX.

Implicat Deum mentiri, locutio tamen amphibologica, & restrictio mentalis absolutè Deo non repugnat. Probabilius est Deum posse esse causam principalem erroris in mente hominis. Licet in hac providentia nequeat absolutè fieri miraculum in attestationem doctrinæ falsæ, etiam solâ creatura illum errorem intendente, nisi ex circumstantiis constaret Deum ex alio fine, illud patrare: potest tamen de absoluta potentia, in iis etiam circumstantiis, in quibus doctrina falsa redderetur prudenter credibilis.

XXX. Spes

X X X.

Spes virtus Theologica, pro objecto materiali sortitur nostram & alienam salutem; pro formali non solum DEUM ut auxiliatorem, sed etiam ut nobis summè bonum, & convenientem. Desperatio spei formaliter opposita consistit in actu positivo voluntatis & recessu quodam à beatitudine propter difficultatem eam consequendi. Possibilis est revelatio damnationis futuræ homini viatori. Cum iudicio certo damnationis futuræ fiat potentia proxima sperandi. Si pro priori naturæ occurrat memoria revelationis, licitè potest, quis formare iudicium de non consequenda salute, adhuc tamen necessariò non desperaret.

X X X I.

Charitas virtus perfectissima pro objecto formali sibi omnem bonitatem divinam vindicat, tam naturæ quam attributorum. Motivum adæquatum amoris, quo Deus creaturam diligit, potest esse ipsa creatura in se ut ultimus finis operationis, non verò operantis. Tali tamen actui probabile est adjunctum esse alium, quo Deus creaturam amat propter seipsum: potest adhuc intelligi, quomodo Deus omnia operetur propter seipsum, ametque creaturam Amore Amicitiae, licet hic Amor nullum alium habeat adjunctum.

X X X I I.

Iustitia pressè sumpta est, constans & perpetua voluntas jus suum unicuique tribuendi. Proportio geometrica non est differentia justitiæ distributivæ à commutativa. Non potest **D E U S** homini ex justitiâ in rigore accepta obligari, potest tamen suppositâ promissione, ita ut retributio operum nostrorum possit esse verus actus justitiæ.

X X X I I I.

Implicat Dominium in solidum in instanti translationis stare penes duos, si tamen non fiat per modum transitus & destructionis, sed per productionem novi domini, possunt duo in solidum esse ejusdem rei Domini etiam perseveranter. Probabilius est beneficiarios esse Dominos fructuum superfluum. Non est de ratione Religiosæ paupertatis incapacitas Domini.

X X X I V.

Incapacitas Domini in Religioso professo verosimilius ori-
tur ex natura ipsius voti. Solennis obligatio restituendi in-
D
consci-

conscientia ex iustitia ex injusta acceptione, necessario supponit culpam latam, eamque mortalem. Qui rem alienam per moram culpabilem injustè detinet, obligatur restituere lucrum cessans, & damnum emergens.

EX TERTIA PARTE.

X X X V.

Incarnatio Verbi Divini, quæ sola fide nobis innotuit, non solum bonitati Divinæ, naturæque humanæ, sed etiam huic universo convenientissima fuit, quæ summa convenientia, licet Deum non physicè, moraliter tamen necessitavit ad eam ponendam: neque tamen ex hoc, neque ex ullo alio capite inferes peccatum esse infinitæ simpliciter offensæ, sive in omni, sive in certo genere tantum, esto aliquam infinitudinem in peccato admittendam esse censeamus.

X X X V I.

Non improbabile videtur posse puram creaturam in gratiâ constitutam in genere meriti alteri peccatori de condigno mereri remissionem peccati mortalis, ac proinde Incarnationem solum fuisse necessariam ex suppositione, quod Deus ab hominibus exegerit condignam satisfactionem (quam seclusâ acceptione Divinâ, nulla pura creatura exhibere potuit,) & quod gratiam adoptionis nolit acceptare pro alijs, nec opera bona ex se dignificare. Valor operum Christi est simpliciter infinitus, extendens se ad omne præmium possibile, & omnes uniones hypostaticas posibles, ipsaque Christicidia scienter patrata: quam condignitatem haberent, etsi per impossibile humanitas Christi non sanctificaretur à Verbo. Eadem satisfactio Christi fuit de rigore iustitiæ.

X X X V I I.

Quamvis non improbabilem censeamus sententiam Scotti docentis, Christum ita fuisse finem & caput prædestinatorum ut Adamo non peccante adhuc venisset quoad substantiam, licet non in carne passibili: menti tamen Sanctorum Patrum censemus conformiorem esse sententiam Divi Thomæ docentis Christum, Adamo non peccante absolutè non fuisse venturum, sive passibilem, sive impassibilem. Quæ tamen sententia non obstante adhuc fuit Christus finis, & caput omnium prædestinatorum, non solum ordine dignitatis, verum etiam in mente divina. Christus non solum potuit, verum etiam defacto probabiliter præfinitus est ut Redemptor ante peccatum absolutè in se prævisum.

XXXVIII. Ex

X X X V I I I.

EX quo deducimus permissionem peccati non fuisse priorem prædestinatione Christi in carne passibili, sed potius hanc fuisse illa priorem, id est suppositâ scientiâ simplicis intelligentiæ, & mediâ de peccato Adæ, & incarnatione in carne passibili causâ impulsivâ & motiva, nostro modo intelligendi, ut Verbum incarnaretur in carne passibili, non fuit permissio peccati, sed potius a contrario, causâ impulsivâ ad permissionem peccati Adæ, fuit ipse Christus in carne passibili. Cum hoc nihilominus stat prædestinationem Christi in carne passibili, fuisse adhuc aliquomodo dependentem à peccato in mente divina, adeoque Adamo non peccante vi præsentis decreti Christum non fuisse venturum.

X X X I X.

Plè credimus DEI Matrem ex meritis Christi prævisis, non solum nunquam maculatam fuisse labe originali, verum etiam à debito illud incurrendi fuisse præservatam, quod in sententia Scoti facile, in sententia Divi Thomæ (cujus in hoc puncto varia mens fuit) difficilius explicatur. Ex varijs modis, qui à varijs Doctoribus id tuendi ingeniosè excogitati sunt, ille placet, qui sine tot divinorum decretorum signis, per decretum Intentionis & Executionis, totam hanc difficultatem complanat, quo DEUS in uno eodemque signo IN QVO, uno eodemque decreto decrevit Christum ut finem; reliqua verò, & inter hæc Matrem ut medium, quam Christus prius prioritate à quo existens in mente divina exemit à pacto Adæ posterius à quo, celebrato.

X L.

CHRISTUS sibi de condigno mereri potuit unionem hypostaticam, de facto probabilius non meruit. Patres de congruo & condigno mereri potuerunt Incarnationis substantiam, non solum propter opera independentia, verum etiam dependentia ab Incarnatione; de facto tamen nec de congruo, nec de condigno meruerunt. Meruerunt tamen aliquas circumstantias temporis & loci. Beata Virgo probabiliter etiam de condigno sibi merita est maternitatem per opera dependentia ab Incarnatione.

X L I.

VNio hypostatica facta est, non in natura Divina, sed in sola persona Verbi. Natura humana subsistit subsistentiâ alienâ & non propriâ. Non implicat tres Divinas Personas ean-

nas eandem naturam humanam terminare. Unio hypostatica probabiliter sanctificat naturam humanam etiam ut Quid. Si personalitas Verbi virtualiter intrinsecè distinguatur à natura, probabiliter ut sic distincta naturam humanam non sanctificat, sed sola natura Divina, quæ tribuit effectum formalem sancti, licet immensitas ei non tribuat effectum formalem immensi, & æternitas æterni. Natura humana Christi est impeccabilis, tam in sensu composito, quàm diviso unionis quæ impeccabilitas est probabiliter moralis tantum, probabilius verò physica. Christo probabiliter impositum fuit rigorosum præceptum obligans, & quamvis id violare non potuerit, liberè tamen & meritorie præcepto satisfecit.

X L I I.

HÆc porrò libertas CHRISTI cum ejus impeccabilitate non rectè conciliatur per potestatem anticipandi mortem; nec per hoc quod eam potuerit acceptare ex diversis motivis seu æqualibus seu inæqualibus; nec per potestatem petendi dispensationem seu permissam seu sub conditione imperatam: quamvis enim hoc modo discurrendi salvetur aliqua libertas mediata, non salvatur tamen libertas immediata obedientiæ Christi, quam in ipsa morte exercuit. Ut igitur Christus acceptando mortem elicuerit verum actum obedientiæ formaliter & immediatè liberum, opus non erat ut pro priori naturæ intelligeretur existere actu præceptum obligans, sed sufficiebat si intelligebatur extitisse in instanti antecedenti & nunc in illius esse potestate ut continuet præceptum, quâ scientiâ regulatus potuit simul uno eodemq; indivisibili actu eligere continuationem præcepti & mortem propter illam obligationem præcepti, qui actus fuisset perfectissimè & immediatè liber, & simul etiam perfectissimæ obedientiæ.

X L I I I.

QUam doctrinam veram putamus etiam si Christo datum fuisset præceptum pro uno tantum indivisibili instanti, vel licet ad ultimum usque instans quo urgebat præceptum, mortem distulisset. Ad eundem modum salvari posset libertas Christi in sequendis DEI consilijs esto concederetur, quod ad illa amplectenda fuerit physicè necessitatus. Nos tamen eo confugere nulla cogit necessitas, cum fateamur Christum in illis amplectendis, sicut etiam in electione majoris boni physicè fuisse liberum, & solum moraliter necessitatum.

XLIV. Ha.

X L I V.

HAbuit Christus scientiam infusam, acquisitam & beatam, probabiliter reflexivam supra seipsam, essentialiter veram, quæ si sit indivisibilis & cum sua duratione identificata, probabiliter est ab intrinseco indestruibilis: secus si sit divisibilis & in continuo fluxu, tunc enim solum est ab extrinseco & ex necessitate consequenti indestruibilis, quamvis prima essentialiter repræsentet secuturam secundam, & alias omnes infallibiliter futuras, & simul quod secunda sit repræsentativa primæ ut antecedentis, & tertia secundæ & primæ ut antecedentium, & sic de reliquis. Vi illius vidit omnes creaturas possibles & existentes, etiam suos actus liberos tam dependentes quam independentes ab ipsa visione.

X L V.

Sacramentum est signum sacrum ex institutione Divina sensibile sanctitatis internæ in quantum sanctificat; constat rebus ut materia, & verbis ut forma. Intentio Ministri non est de essentia, requiritur tamen necessario saltem virtualis, quæ actualis tenuis dicitur. Omnia Sacramenta immediatè à Christo sunt instituta: potuit puræ creaturæ dari potestas minus principalis instituendi Sacramentum, non autem authoritativa aut magis principalis. Sacramenta veteris legis significabant solum, gratiam, quam novæ legis causant moraliter tantum. Sacramenta vivorum per accidens, & ex fine secundario possunt causare primam gratiam, uti & Sacramenta mortuorum ejusdem augmentum. Minister Sacramentorum de potentia absoluta potuit esse Angelus.

X L V I.

Non solum Baptismus cum fictione susceptus, sed etiam reliqua Sacramenta sublato obice reviviscunt ad causandas gratias, & actuales, & Sacramentales, quod extenditur etiam ad Eucharistiam, si obex ablatus fuerit, antequam species Sacramentales in suscipiente consumantur. Omnia Sacramenta dum reviviscunt, majorem conferunt gratiam juxta mensuram dispositionis, per quam tollitur obex. Secundarius effectus Baptismi, Confirmationis & Ordinis est character, qui est qualitas realis absolute spiritualis, & impressa animæ designans subjectum cultui divino dicatum.

X L V I I.

AVgustissimum Eucharistiæ Sacramentum constat intrinsecè verbis consecrationis panis & vini, Corpore & Sanguine
C H R I S T I sub illis contento: materia remota est panis tri-
E ticeus,

ticeus, & vinum de vite usuale : forma essentialis pro consecratione corporis est, **HOC EST CORPUS MEUM**; pro consecratione verò Sanguinis, **HIC EST CALIX SANGVINIS MEI**. Ex præcepto Ecclesiæ debet admisceri modicum aquæ, quam non est necesse, in vinum converti ante consecrationem.

X L V I I I.

Sacramenti pœnitentiæ materia remota sunt peccata pœnitentis, proxima dolor & confessio. Satisfactio est solum pars integralis; dolor non sufficit virtualis, formalis & expressus requiritur: nec ullus dolor dari potest, qui sit pars sacramenti & non sufficiens dispositio ad gratiam, proinde non dari potest Sacramentum hoc validum & informe. propositū ad hoc Sacramentum aliquod est necessariū, quod tamen non debet necessariò esse formale, & explicitum, sed sufficit virtuale; debet tamen esse universale respectu omnium peccatorum. Forma hujus Sacramenti est absolutio his verbis sufficienter expressa, **ABSOLVO TE**.

X L I X.

Virtutis Pœnitentiæ objectum formale est idem cum objecto formali Iustitiæ nostri erga **DEUM**. potest dari contritio detestativa mortalium sine venialibus, item unius mortalis sine alio, illa sufficit ad Justificationem, hæc minimè; nulla attritio extra Sacramentum sufficit ad Justificationem, sufficit in Sacramento; dolor ad Sacramentum pœnitentiæ requisitus debet esse formalis, non sufficit putativus, aut virtualis. Confessio mortalium post Baptismum commissorum est necessaria ad salutem necessitate mediij vel in re, vel in voto.

L.

Matrimonij materia remota, sunt corpora contrahentium; proxima, traditio potestatis in corpora; forma, consensus in talem traditionem verbis expressus, ad cujus valorem requiritur contractus legitimus, qualis post Tridentinum, est solum ille, qui fit in præsentia Parochi & testium: potest validè imò & licitè celebrari cū positiva voluntate nec petendi, nec reddendi debitum coniugale, & tale intercessit inter Beatam Virginem & S. Iosephum.

O. A. M. D. G.

Univ. Bibl.
München